

POSTANOWIENIE

Dnia 5 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa M. I.
przeciwko K. Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi
Inwestycyjnemu Zamkniętemu - Subfunduszowi z siedzibą w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 września 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 11 września 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) nie obciąża powoda kosztami postępowania przed Sądem Najwyższym poniesionymi przez pozwanego,**
- 3) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz adw. O. K. wynagrodzenie w kwocie 5 400 (pięć tysięcy czterysta) zł - podwyższone o stawkę podatku od towarów i usług - tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez skarżącego, że sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierza w ten sposób do zagwarantowania, że skarga kasacyjna (nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń) będzie pełnił przypisaną jej funkcję publicznoprawną. Ograniczenie przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do czterech, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie jako kolejny środek odwoławczy do kontroli zaskarżonego orzeczenia.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 11 września 2018 r. powód M. I. wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną, gdy w sprawie występuje zagadnienie prawne. Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, tj. dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Z tej przyczyny przyjęcie do

rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa.

Odrębną od wyżej wskazanej, wyróżnioną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., przesłanką uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej. Według jednolitej przyjmowanej w orzecznictwie Sądu Najwyższego wykładni tej przesłanki uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi ona wówczas, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym.

Nie można uznać, aby skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona z przyczyny wskazanej przez powoda, a mianowicie, że materiał dowodowy zgromadzony przed Sądem pierwszej i drugiej instancji nie pozwala na niewątpliwie stwierdzenie, że nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda w postaci prawa do prywatności, wolności rozumianej szeroko jako stanu wolnego od obawy i strachu, od działania pod przymusem użycia przemocy lub groźby przez inną osobę, a także dlatego, iż oceniając zachowanie pozwanego z punktu widzenia zasad współżycia społecznego oraz dobrych obyczajów, a także w świetle zakończonego umorzeniem postępowania egzekucyjnego oraz intensywności i długotrwałości działań wobec powoda uzasadnione jest przyjęcie, że tego rodzaju działania stanowią naruszenie dóbr osobistych. Z wyводу skargi kasacyjnej wynika, że oczywistą zasadność skargi kasacyjnej skarżący wiąże z naruszeniem art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 23 k.c. przez niewłaściwą ocenę Sądu drugiej instancji, że nie doszło do naruszenia wyżej wymienionych dóbr osobistych powoda. Należy mieć

jednak na względzie, że zarzut naruszenia prawa materialnego jest oceniany w postępowaniu kasacyjnym przez pryzmat ustaleń faktycznych dokonanych w sprawie przez Sąd drugiej instancji, którymi Sąd Najwyższy jest związany (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Z tej przyczyny nie można uznać skargi kasacyjnej za oczywiście uzasadnionej, skoro Sąd drugiej instancji przyjął, że powód nie udowodnił działań naruszających jego dobra osobiste. Formułując wyżej opisany zarzut naruszenia prawa materialnego, skarżący zakłada jego oczywistą zasadność przez skonfrontowanie tego zarzutu nie z ustaleniami Sądu Apelacyjnego, lecz z własnymi twierdzeniami, a więc ustaleniami, które zdaniem powoda Sąd ten powinien był w sprawie dokonać. Wprawdzie skarga kasacyjna zawiera także zarzut naruszenia prawa procesowego, którego uwzględnienie miałoby wpływ na ocenę, czy działania pozwanego naruszyły dobra osobistego powoda, ale nie można uznać tego zarzutu za oczywiście uzasadnionego w sytuacji, w której powód nie wskazał w skardze kasacyjnej konkretnych dowodów pominiętych przez Sąd drugiej instancji na okoliczność działań windykacyjnych podjętych przez stronę pozwaną wobec powoda.

Powód nie wykazał także, aby w sprawie występowało istotne zagadnienie prawne, czy działania polegające na prowadzeniu windykacji pozasądowej, polegające na telefonicznym upominaniu i wzywaniu do zapłaty należności oraz przesyłaniu pism zawierających pouczenia o skutkach braku zapłaty długu są dopuszczalne w świetle art. 23 i 24 k.c. w sytuacji prawomocnego zakończenia postępowania egzekucyjnego, a także czy takie działania stanowią naruszenie dóbr osobistych osób, wobec których zakończone zostało postępowanie egzekucyjne w takim samym zakresie jak wobec osób których windykacja pozasądowa prowadzona jest przed uzyskaniem tytułu wykonawczego przez wierzyciela. Nie budzi jakiegokolwiek wątpliwości bowiem stanowisko, według którego umorzenie postępowania egzekucyjnego z powodu jego bezskuteczności nie przesądza o nieistnieniu egzekwowanej wierzytelności, a tym samym nie pozbawia wierzyciela możliwości podejmowania działań zmierzających do zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności. W wywodzie zawartym w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód nie wykazał, aby istniały zasadnicze wątpliwości ujawnione w orzecznictwie lub nauce prawa, że w takiej sytuacji dopuszczalne są -

jak twierdzi powód - jedynie działania wierzyciela podejmowane w celu uzyskania świadczenia od dłużnika w ramach egzekucji.

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozagę – w granicach zaskarżenia – z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w pozostałej części (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 w zw. z art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie przepisów § 2 w zw. z § 4 ust. 1-3, § 8 pkt 7 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 18).

l.n